

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 26-2022
Datum : 27 januari 2022
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : H.G. Eskes
Portefeuillehouder : M.J. Veldhuizen
Onderwerp : Beantwoording vragen fracties D66, VVD en GB Update Plan van Aanpak Duurzaamheid 2021

Aanleiding:

Vragen van de Fracties D66, VVD en GB

Inhoud mededeling:

Fractie D66 vragen Update Plan van aanpak Duurzaamheid

Pagina 6 - Met behulp van de Klimaatmonitor wordt voorgerekend dat sinds 1990 de CO₂ uitstoot in Aalten 31% is verminderd.

Vragen

- Als deze trend wordt doorgetrokken, wat is dat de vermindering in 2030?
- Hoeveel moet er geïntensiveerd worden om de 49% te halen?

Antwoord:

In het Klimaatakkoord is een doelstelling voor Nederland opgenomen van 49% reductie op de uitstoot van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van het niveau in 1990. Dat is ook op de gemeente Aalten te betrekken. De CO₂-uitstoot is vanaf 1990 niet lineair afgenomen. Vanaf 2015 zien we wel in de gemeente Aalten een duidelijke daling inzetten, met zo'n 5.000 ton CO₂ afname per jaar. Vooral in de gebouwde omgeving is de afname in fors. Aardgasbesparing door woningisolatie en plaatsing van zonnepanelen zijn daar vast de oorzaak van. Wanneer deze daling zo zou doorzetten zouden we in 2030 op ca 61% CO₂-reductie ten opzichte van 1990 uitkomen. Maar zo kan niet worden gerekend: er moet intensief aan de vermindering van de CO₂-uitstoot worden gewerkt. Dat gaat niet vanzelf.

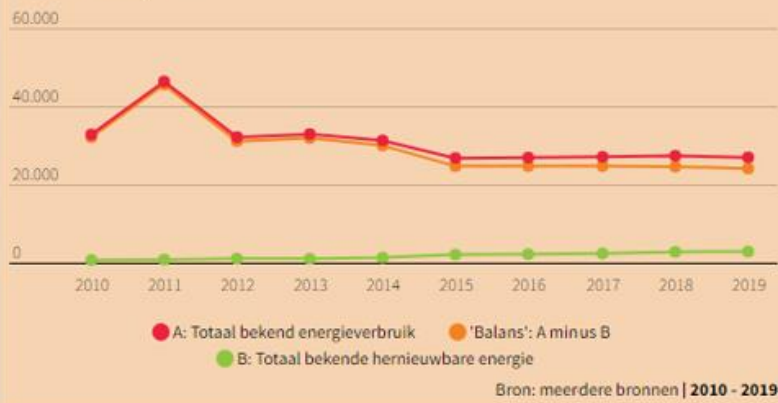
Pagina 10 - Berekening energieneutraliteit in 2030 voor Achterhoek

Vragen

- Waarom wordt bij de berekening van een energieneutrale gemeente en Achterhoek niet de cijfers en grafieken van de klimaatmonitor gebruikt? Immers in de klimaatmonitor is een apart thema voor Energieneutraliteit per gemeente, regio enzovoort. Zie onderstaande grafieken.

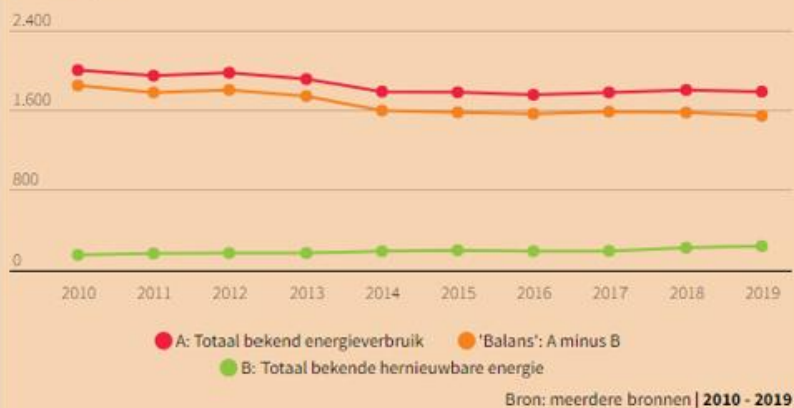
Energieverbruik versus bekende hernieuwbare energie

Achterhoek, TJ

Energieverbruik versus bekende hernieuwbare energie

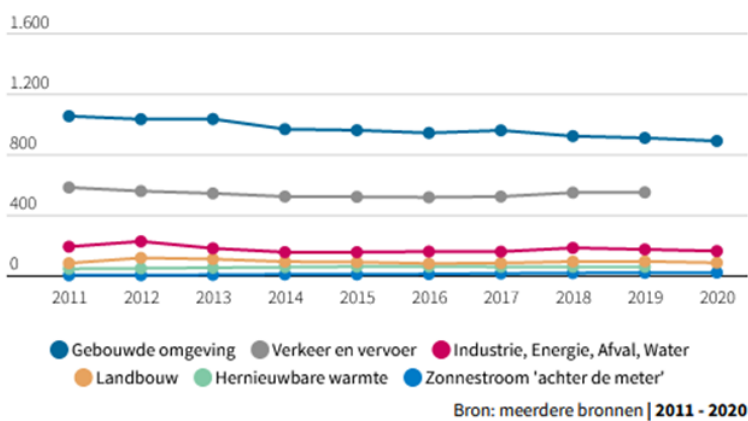
Aalten, TJ

Antwoord: De gegevens van de klimaatmonitor zijn wel gebruikt. De klimaatmonitor heeft echter bij 'klimaatneutraliteit' het Akkoord van Groenlo niet verwerkt in de grafieken. Het Akkoord van Groenlo gaat over energieneutraliteit in de **gebouwde omgeving** in 2030 ten opzichte van 2013. In de bijgevoegde grafieken uit de klimaatmonitor gaat het over **alle** energieverbruik in de Achterhoek en de gemeente Aalten (dus inclusief verkeer en vervoer, landbouw, zware industrie).

Energieverbruik sectoren

Aalten, TJ

Een grafiek, die betrekking heeft op energieneutraal in de zin van het Akkoord van Groenlo, is wel samen te stellen met bovenstaande grafiek waarin het energieverbruik van de gebouwde omgeving is weergegeven. De grafiek geeft het totaal energieverbruik van de gebouwde omgeving van de gemeente Aalten weer in TJ. In 2020 is dat 14% lager dan in 2012/2013. Van dat energieverbruik is het aandeel hernieuwbare energie in 2019 244 TJ; 23,6%. (zie grafiek bij de vraag). Dat betekent dat zo'n 38% van de doelstelling van het Akkoord van Groenlo is bereikt in Aalten. Dat had volgens de tijdlijn ca 41% moeten zijn in 2020. En dat komt overeen met de tekst in de update.

- In de berekening wordt voor energieverbruik alleen gebouwde omgeving meegenomen, maar wel alle hernieuwbare energieproductie. Wordt hiermee niet een verbruiksbenadering (voor gebouwde omgeving) en bronbenadering (voor hernieuwbare energieproductie) niet onjuist gecombineerd?

*Antwoord: Het afzetten van het percentage hernieuwbare energie tegen **alle** energieverbruik in de gemeente zou wellicht een zuiverder vergelijking zijn. Maar er is in de update aansluiting gezocht bij het Akkoord van Groenlo en dat akkoord gaat alleen over het energieverbruik in de gebouwde omgeving. Dus niet het energieverbruik van verkeer en vervoer, zware industrie, landbouw e.d.*

- De energieneutraal grafieken in het klimaatdashboard laten een zeer gestage trend zien in het bereiken van een energieneutrale Achterhoek en gemeente, met de huidige trend wel 100 jaar of meer. Waarom wijkt de uitkomst van de berekening in Update PvA Duurzaamheid zo sterk af van deze cijfers in de klimaatmonitor?

Antwoord: In de voorgaande antwoorden is dit al toegelicht: De berekening uit de update is gericht op het energieverbruik in de gebouwde omgeving en conform Akkoord van Groenlo. Dat akkoord heeft een beperkte scope, maar daar is voor gekozen.

Pagina 10 - "De uitvoeringsagenda impliceert daarmee ook het beëindigen van het (fossiele) aardgasverbruik in 2030."

Vraag

- Hoe verhoudt zich dit met de Transitievisie Warmte, waar ingezet wordt op 9% van de woningen aardgasvrij in 2030?

Antwoord: De Uitvoeringsagenda (Akkoord van Groenlo) verhoudt zich niet met de Transitievisie Warmte (TVW). De TVW kent zijn oorsprong in het Klimaatakkoord. De verwachting dat er in 2030 in de gebouwde omgeving nog aardgas wordt verbruikt (fossiel) is één van de redenen om een herijking van het Akkoord van Groenlo te overwegen. Aan voorstellen voor een herijking wordt, in Achterhoeks verband, gewerkt.

Pagina 10 - herijking

Vragen

- Wanneer is de herijking naar verwacht gereed voor besluitvorming?
- Hoe wordt de raad geïnformeerd over dit traject?

Antwoord: De herijking van het Akkoord van Groenlo zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 gereed zijn voor besluitvorming. Wij zijn van mening dat de raad moet worden gevraagd om in te stemmen met de herijking van het Akkoord van Groenlo. Dit herijkte akkoord wordt later uitgewerkt in een nieuwe Uitvoeringsagenda.

Pagina 11 - Duurzaamheidsleningen: de 'Toekomstbestendig Wonen Lening'

Vraag

- Het aantal leningen stijgt niet, is hier een verklaring voor?

Antwoord: Wij hebben hier geen sluitende verklaring voor. Het kan te maken hebben met de nog te gering 'gevoel van urgentie' bij onze inwoners, de woningeigenaren. Mogelijk dat terugverdiëntijden, in combinatie met een lening aflossen, ook minder aantrekkelijk zijn. Dat verandert nu, door de hoge energieprijzen, wel snel. De duurzaamheidslening heeft wel de nodige aandacht in de gemeentelijke media gekregen. Dat blijven we ook doen. In 2022 komt er nog een voorlichtingsavond.

Pagina 11/12 - Achterhoekse Bespaaractie (Energieloket) - Het aantal aanmeldingen voor een adviesrapport is ongeveer 4% van het aantal brieven.

Vraag

- Hoe moeten deze resultaten gewogen worden? Is dit conform verwachting of niet?

Antwoord: Dit is wel conform verwachting van het Energieloket. Het blijkt dat het moment waarop een woningbezitter eraan toe is om te gaan verduurzamen niet wordt bepaald door dit soort acties. Het Energieloket geeft aan dat, een lange adem, dwz de woningeigenaar blijven stimuleren met nieuwe acties wel een positieve invloed heeft op het uiteindelijke aantal deelnemers.

Pagina 12 - Pilot Energiearmoede - doelgroep (huurders en koopwoningen met een lagere) WOZ-waarde

Vragen

- Kunnen maatregelen binnen de RRE voldoende impact maken voor woningen met laag energielabel (E,F en G)?

Antwoord: De maatregelen uit de RREW 'maatregelenbox' dragen niet zozeer mee in de bepaling van het energielabel. Bij het bepalen van het energielabel wordt vooral naar de uitvoering van de 'schil' van de woning gekeken. Led-lampen, radiatorfolie, waterbesparende douchekoppen e.d. hebben hier geen nauwelijks invloed. Deze 'kleine' maatregelen wel invloed op het verminderen van het energieverbruik.

- Hoe worden de 10 deelnemers gekozen voor de pilot, wordt hier ook gekeken naar energielabel van de woning?

Antwoord: nee, maar het weegt indirect wel mee in de hoge kosten voor energie bij deze huishoudens.

Pagina 16 - "De Woonplaats verduurzaamt bestaande eengezinswoningen bij mutatie of op initiatief van de zittende huurder en bestaat uit het energetisch verbeteren naar Energie index 1,4 (label B) of beter."

Vragen

- Door de wethouder is eerder toegezegd om met de Woonplaats te overleggen of een versnelde aanpakken van het beperkte aantal woningen met een laag energielabel (E, F en G) mogelijk is. Wat is de uitkomst hiervan? Waarom is dit niet opgenomen in de prestatieafspraken?

Antwoord: Gemiddeld hebben de huurwoningen van De Woonplaats energielabel B. Een beperkt aantal woningen heeft nog een laag energielabel (E, F en G). In het kader van de warmtetransitie is met De Woonplaats over deze laag gelabelde woningen gesproken, en afgesproken deze, indien mogelijk, versneld mee te nemen in het traject.

Pagina 17 - "In het plan van aanpak duurzaamheid was een gemeentelijke subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen opgenomen. Bij nader inzien wordt dit project niet uitgevoerd"

Vraag

- Waarom wordt deze conclusie nu al getrokken, terwijl de gemeente juist dit jaar gaat beginnen met een gestructureerde wijkaanpak voor verduurzaming?

Antwoord: Dat 'bij nader inzien niet uitvoeren' heeft te maken met het feit dat er een landelijke ISDE-regeling is waarmee een flinke subsidie op het verduurzamen van woningen wordt geboden. Deze regeling blijft de komende jaren ook bestaan. Een gemeentelijke regeling daar bovenop voegt dan niet zoveel toe.

Pagina 19 - Circulaire Economie

- Om te komen tot een beleidsnota Circulaire Economie, is via U spreekt aan inwoners gevraagd hoe zij al bijdragen aan een circulaire economie. In hoeverre zijn bedrijven en organisaties in onze gemeente daarin ook bevraagd?

Antwoord: Er is een zeer uitgebreid participatietraject gevolgd voor de totstandkoming van de beleidsnota Circulaire Economie. Hierbij hebben ondernemers en organisaties vanuit allerlei sectoren in verschillende sessies meegesproken, over hoe het beleid van de gemeente Aalten eruit zou kunnen en moeten zien, voor wat betreft de circulaire economie. Het participatietraject is in een

presentatie toegelicht door studenten van de HAN, tijdens een sessie met de fractiespecialisten Duurzaamheid.

De beleidsnota schenkt aandacht aan het gevolgde interne en externe participatietraject met organisaties, ondernemers en inwoners

Pagina 25 - De energieneutrale gemeente.

Vraag

- Wat zijn de volgende stappen in 2022 en daarna?

Antwoord: in dit hoofdstuk zijn daar een aantal aanzetten voor gegeven. Meer volgende stappen moeten nog worden ontwikkeld.

Pagina 25 - "Communicatie Duurzaamheid - Elk kwartaal staat er in Aalten Actueel een duurzaamheidspagina"

Vragen

- Is er een evaluatie geweest of gepland over de effectiviteit van de gemeentelijke communicatie over duurzaamheid?
- Valt er iets te zeggen over de impact die met communicatie gemaakt wordt?

Antwoord: Met de Duurzaamheidspagina's ondersteunen we, communicatief, projecten binnen het plan van aanpak Duurzaamheid. Voor die projecten is het zeker niet het enige middel dat wordt ingezet. Dat maakt het lastig om de effectiviteit en impact van de Duurzaamheidspagina's te meten. De Duurzaamheidspagina's zijn ook een manier om 'duurzaamheid' en alles wat daarbij hoort gebundeld bij inwoners onder de aandacht te brengen, en om hen mogelijk mee te laten bewegen en zelf stappen te laten zetten. En ook daarvoor geldt weer dat we naast de Duurzaamheidspagina's andere middelen inzetten, denk aan social media.

Overige vragen

- Vanaf 2023 moeten veel bedrijfspanden minimaal energielabel C hebben. Wat doet de gemeente om dit extra onder de aandacht te brengen? Hoe gaat de gemeente dit handhaven vanaf volgend jaar?

Antwoord: Kantoren groter 100 m² moeten vanaf 1 januari 2023 minimaal energielabel C hebben. Uitzonderingen zijn monumenten, binnen 2 jaar sloop of transformatie, en indien het kantoor minder dan 50% van het pand is. Wij zullen daar in onze informatievoorziening (duurzaamheidspagina, ondernemerskrant, overleg met IKAD) aandacht aan besteden. Toezicht en handhaving is in eerste instantie door de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) maar toezicht hierop kan ook van de ODA worden verwacht.

- Er wordt gesteld dat het Plan van Aanpak Duurzaamheid en ook de update inzet op het halen van de doelstellingen "energie-neutraal in 2030" conform het Akkoord van Groenlo en op klimaatneutraal in 2050 uit het landelijk klimaatakkoord. In eerder raadsdiscussies hebben we ervoor gepleit 1 doelstelling te hanteren, om eenduidigheid en helderheid te creëren. Waarom worden deze twee verschillende doelstellingen nu weer door elkaar genoemd?

Antwoord: De realiteit is dat beide doelstellingen zijn vastgesteld en naast elkaar bestaan: Het Klimaatakkoord en het Akkoord van Groenlo. Deze zijn niet hetzelfde maar naar onze mening wel helder. Beide doelstellingen zijn van belang voor het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Aalten.

Fractie VVD vragen: ONDERWERP Voorstel update PVA Duurzaamheid

1. Wat zijn de eerste bevindingen van zon op dak, uitgevoerd door LTO en AGEM? Ziet het er naar uit dat we daar flinke stappen kunnen zetten?

Antwoord: Beide projecten zijn 'het' gestart. Het is nog te vroeg om hier al concrete resultaten te presenteren. Neemt niet weg dat de netcongestieproblematiek duidelijk wel invloed heeft op de huidige mogelijkheden.

2 Netwerkcapaciteit beperkt naar wij hebben begrepen de plaatsing van zonnepanelen bij bedrijven. Hoe is dit bij particulieren? Zijn daar ook inwoners die niet kunnen plaatsen vanwege beperkingen op het netwerk?

Antwoord: Tot op heden hebben wij niet gehoord dat plaatsing van zonnepanelen bij woningen om reden van netcongestie niet door kan gaan.

3 Hoe staat het er voor met de uitbreidingen van de netwerkcapaciteit in de gemeente Aalten.

Antwoord: Dat ligt bij Liander. Liander heeft aangegeven dat daar in de komende jaren aan zal worden gewerkt.

Schriftelijke vragen GB Plan van Aanpak Duurzaamheid

1. Voorstel update PVA Duurzaamheid

1 Vorig jaar tijdens de behandeling van de update 2020 Plan van Aanpak Duurzaamheid heeft de wethouder enkele toezeggingen gedaan, waaronder de motie over de regentonnen. We vinden de voortgang van deze motie niet terug in de update. Kunt u ons alsnog de voortgang over de regentonnen geven?

Antwoord: er is nog geen regeling gemaakt voor het uitzetten van regentonnen (van gerecycled kunststof). In de nota Klimaatadaptatie (medio 2022) wordt het gebruik en het promoten van regentonnen opgenomen.

2. In het Update 2021 Plan van Aanpak Duurzaamheid schrijft u dat begin 2022 het Akkoord van Groenlo herijkt wordt. In welke richting wil de gemeente Aalten het Akkoord van Groenlo herijken?

Antwoord: Vanuit Aalten zou de gedachte om met het AvG aan te sluiten bij de doelstellingen van het klimaatakkoord een logische stap zijn. Dat de Achterhoek hierop een statement maakt waarin zij haar verantwoordelijkheid neemt en ook energieneutraliteit nog steeds nastreeft, al is dat niet in 2030 haalbaar

3. Bij het Actieplan Duurzaamheid Gemeente Aalten nummer 39 'Verduurzaming medewerkers stimuleren' staat geen stand van zaken. Wat is de stand van zaken?

Antwoord: De stand van zaken is dat dit onderwerp in het afgelopen jaar weinig aandacht heeft gehad. Corona, en het vele thuiswerken, is daar mede debet aan.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:

Fractie D66 vragen Update Plan van aanpak Duurzaamheid

Pagina 6 - Met behulp van de Klimaatmonitor wordt voorgerekend dat sinds 1990 de CO₂ uitstoot in Aalten 31% is verminderd.

Vragen

- Als deze trend wordt doorgetrokken, wat is dat de vermindering in 2030?
- Hoeveel moet er geïntensiveerd worden om de 49% te halen?

Pagina 10 - Berekening energieneutraliteit in 2030 voor Achterhoek

Vragen

- Waarom wordt bij de berekening van een energieneutrale gemeente en Achterhoek niet de cijfers en grafieken van de klimaatmonitor gebruikt? Immers in de klimaatmonitor is een apart thema voor Energieneutraliteit per gemeente, regio enzovoort. Zie onderstaande grafieken.
- In de berekening wordt voor energieverbruik alleen gebouwde omgeving meegenomen, maar wel alle hernieuwbare energieproductie. Wordt hiermee niet een verbruiksbenadering (voor gebouwde omgeving) en bronbenadering (voor hernieuwbare energieproductie) niet onjuist gecombineerd?
- De energieneutraal grafieken in het klimaatdashboard laten een zeer gestage trend zien in het bereiken van een energieneutrale Achterhoek en gemeente, met de huidige trend wel 100 jaar of meer. Waarom wijkt de uitkomst van de berekening in Update PVA Duurzaamheid zo sterk af van deze cijfers in de klimaatmonitor?

Energieneutraal

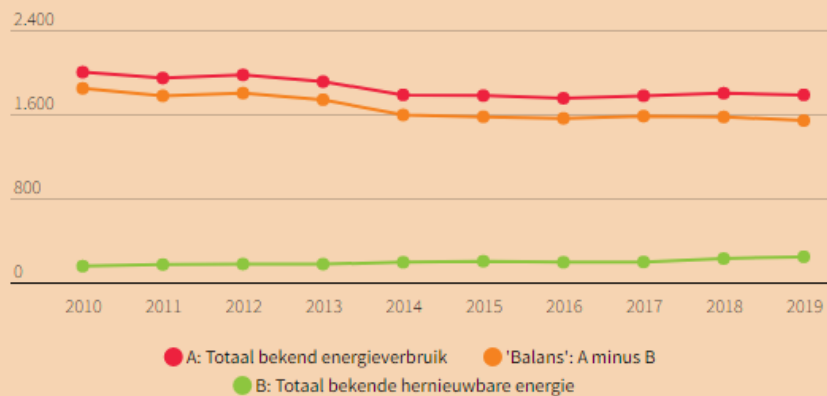
Bijgaande grafieken geven weer in hoeverre de energie-voorziening in het gekozen gebied 'energieneutraal' is. We geven de opgewekte hernieuwbare energie weer ten opzichte van het totale energieverbruik.

Met andere woorden, de mate waarin het gebied in staat is de benodigde energie zelf op te wekken uit hernieuwbare bronnen in het gebied. We doen dit ook per energietoepassing: elektriciteit, warmte en voertuigbrandstoffen.

We tonen deze vergelijkingen in absolute cijfers en in percentages. In de verschillende rapportages leest u meer over de bronnen en bewerkingsmethoden van de gegevens.

Energieverbruik versus bekende hernieuwbare energie

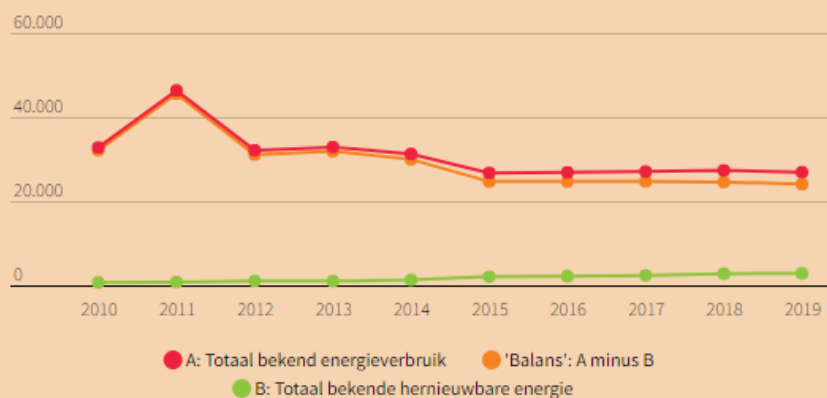
Aalten, TJ

Bron: meerdere bronnen | 2010 - 2019

Energieverbruik versus bekende hernieuwbare energie

Achterhoek, TJ

Bron: meerdere bronnen | 2010 - 2019

Pagina 10 - “De uitvoeringsagenda impliceert daarmee ook het beëindigen van het (fossiele) aardgasverbruik in 2030.”

Vraag

- Hoe verhoudt zich dit met de Transitievisie Warmte, waar ingezet wordt op 9% van de woningen aardgasvrij in 2030?

Pagina 10 - herijking

Vragen

- Wanneer is de herijking naar verwacht gereed voor besluitvorming?
- Hoe wordt de raad geïnformeerd over dit traject?

Pagina 11 - Duurzaamheidsleningen: de 'Toekomstbestendig Wonen Lening'

Vraag

- Het aantal leningen stijgt niet, is hier een verklaring voor?

Pagina 11/12 - Achterhoekse Bespaaractie (EnergieLoket) - Het aantal aanmeldingen voor een adviesrapport is ongeveer 4% van het aantal brieven.

Vraag

- Hoe moeten deze resultaten gewogen worden? Is dit conform verwachting of niet?

Pagina 12 - Pilot Energiearmoede - doelgroep (huurders en koopwoningen met een lagere) WOZ-waarde

Vragen

- Kunnen maatregelen binnen de RRE voldoende impact maken voor woningen met laag energielabel (E,F en G)?
- Hoe worden de 10 deelnemers gekozen voor de pilot, wordt hier ook gekeken naar energielabel van de woning?

Pagina 16 - "De Woonplaats verduurzaamt bestaande eengezinswoningen bij mutatie of op initiatief van de zittende huurder en bestaat uit het energetisch verbeteren naar Energie index 1,4 (label B) of beter."

Vragen

- Door de wethouder is eerder toegezegd om met de Woonplaats te overleggen of een versnelde aanpakken van het beperkte aantal woningen met een laag energielabel (E, F en G) mogelijk is. Wat is de uitkomst hiervan? Waarom is dit niet opgenomen in de prestatieafspraken?

Pagina 17 - "In het plan van aanpak duurzaamheid was een gemeentelijke subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen opgenomen. Bij nader inzien wordt dit project niet uitgevoerd"

Vraag

- Waarom wordt deze conclusie nu al getrokken, terwijl de gemeente juist dit jaar gaat beginnen met een gestructureerde wijkaanpak voor verduurzaming?

Pagina 19 - Circulaire Economie

- Om te komen tot een beleidsnota Circulaire Economie, is via U spreekt aan inwoners gevraagd hoe zij al bijdragen aan een circulaire economie. In hoeverre zijn bedrijven en organisaties in onze gemeente daarin ook bevraagd?

Pagina 25 - De energieneutrale gemeente.

Vraag

- Wat zijn de volgende stappen in 2022 en daarna?

Pagina 25 - "Communicatie Duurzaamheid - Elk kwartaal staat er in Aalten Actueel een duurzaamheidspagina"

Vragen

- Is er een evaluatie geweest of gepland over de effectiviteit van de gemeentelijke communicatie over duurzaamheid?
- Valt er iets te zeggen over de impact die met communicatie gemaakt wordt?

Overige vragen

- Vanaf 2023 moeten veel bedrijfspanden minimaal energielabel C hebben. Wat doet de gemeente om dit extra onder de aandacht te brengen? Hoe gaat de gemeente dit handhaven vanaf volgend jaar?
- Er wordt gesteld dat het Plan van Aanpak Duurzaamheid en ook de update inzet op het halen van de doelstellingen "energie neutraal in 2030" conform het Akkoord van Groenlo en op klimaatneutraal in 2050 uit het landelijk klimaatakkoord. In eerder raadsdiscussies hebben we ervoor gepleit 1 doelstelling te hanteren, om eenduidigheid en helderheid te creëren. Waarom worden deze twee verschillende doelstellingen nu weer door elkaar genoemd?

Fractie VVD vragen:

ONDERWERP	Voorstel update PVA Duurzaamheid.
<i>Vragen</i>	
1.	Wat zijn de eerste bevindingen van zon op dak, uitgevoerd door LTO en AGEM? Ziet het er naar uit dat we daar flinke stappen kunnen zetten?
2.	Netwerkcapaciteit beperkt naar wij hebben begrepen de plaatsing van zonnepanelen bij bedrijven. Hoe is dit bij particulieren? Zijn daar ook inwoners die niet kunnen plaatsen vanwege beperkingen op het netwerk?
3.	Hoe staat het er voor met de uitbreidingen van de netwerkcapaciteit in de gemeente Aalten.

	<i>Schriftelijke vragen GB Plan van Aanpak Duurzaamheid</i>
	1. Voorstel update PVA Duurzaamheid
1	<i>Vorig jaar tijdens de behandeling van de update 2020 Plan van Aanpak Duurzaamheid heeft de wethouder enkele toezeggingen gedaan, waaronder de motie over de regentonnen. We vinden de voortgang van deze motie niet terug in de update. Kunt u ons alsnog de voortgang over de regentonnen geven?</i>
2	<i>In het Update 2021 Plan van Aanpak Duurzaamheid schrijft u dat begin 2022 het Akkoord van Groenlo herijkt wordt. In welke richting wil de gemeente Aalten het Akkoord van Groenlo herijken?</i>
3	<i>Bij het Actieplan Duurzaamheid Gemeente Aalten nummer 39 'Verduurzaming medewerkers stimuleren' staat geen stand van zaken. Wat is de stand van zaken?</i>